

Україна – європейська держава

Начальник Центру безпеки дорожнього руху при
МВС, генерал-майор міліції
БУДНИК СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

Прагнення українського народу до європейських стандартів життя поступово втілюється у різних галузях соціального буття. Відчутні позитивні зрушення відбуваються і у сфері безпеки дорожнього руху. Так, 18.09.2011 р. набув чинності Закон України від 17.02.2011 №3045-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування». Цим документом передбачено приведення українського законодавства у відповідність до європейського, і введено поняття «повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду» або так званого європротоколу, який складається та застосовується без участі працівників ДАІ.

З моменту запровадження європротоколу минуло вже значний час, проте поки що на практиці мало хто стикався з його заповненням. За даними страхових організацій, водії поки що обережно ставляться до наданої їм можливості, та й визначені сьогодні обсяги фінансового відшкодування за європротоколом особливо не стимулюють його використання. Простіше і надійніше все ж таки викликати працівників ДАІ. Проте поступово, скажімо, через рік-два, європротокол, без сумніву, набуває широкого вжит-

ку як зручна та ефективна процедура для тих, хто застрахував свою цивільну відповідальність.

Проведення Євро-2012 мало особливе значення для наближення України до європейських стандартів. В Україні спостерігався значний наплив зарубіжних гостей, у тому числі з країн Європейського Союзу. Їх зазвичай незначна обізнаність з реаліями нашої держави потенційно створила певну проблему як для них самих, так і для підрозділів Державтоінспекції, які надавали допомогу у випадку участі закордонних гостей у дорожніх інцидентах. Саме у таких умовах запровадження європейського досвіду оформлення матеріалів ДТП без потерпілих надало іноземцям відповідний рівень комфорту та підвищило ефективність роботи нарядів ДПС у випадку залучення їх до таких справ. Ураховуючи ідентичність положень бланків європейського протоколу та вітчизняного повідомлення про ДТП, європейські гості за необхідності мали можливість скористатися наявним форматом бланка, легко могли розібратися у вимогах щодо його заповнення, а також знайти вирішення проблем, пов'язаних з оформленням матеріалів ДТП у випадку їх виникнення.

Останнім, проте не менш важливим,

є підвищення міжнародного рейтингу України, що послідовно рухається шляхом євроінтеграції та наближення умов життя своїх громадян до рівня кращих світових стандартів.

Що таке «європротокол»?

Європротокол – це спрощена процедура оформлення дорожньо-транспортних пригод, внаслідок яких люди не постраждали, а завдана матеріальна шкода не перевищує певного ліміту.

Якщо звернутися до історії, то європротокол, або євроапорт – це система врегулювання збитків при ДТП з використанням бланка європейського протоколу, який заповнюється водіями – учасниками ДТП на місці аварії. Надалі заповнений європротокол надходить до страхової компанії і служить підставою для виплати страхового відшкодування.

Цей бланк вперше був запропонований для врегулювання збитків при ДТП у Франції 30 років тому. З причини своїх очевидних переваг зараз така система використовується в усіх країнах ЄС, а також у Росії. Суть системи врегулювання збитків з використанням бланка європейського протоколу в тому, що при настанні ДТП учасники мають право оформити дорожньо-транспортну пригоду за спрощеною методикою – без виклику працівників ДАІ, тим самим не викликаючи ризику залишитися без водійського посвідчення і значно заощаджуючи час, який потрібно, щоб працівники ДАІ дісталися до місця події. Зрозуміло, що є певні умови, коли учасники дорожньо-транспортної травми можуть скористатися європротоколом.

Порядок використання та відшкодування по європротоколу («Повідомлення про ДТП») регламентується Законами України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» №1961–IV та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування» №3045–VI від 17.02.2011. Бланки європротоколу затверджуються Моторним (транспортним) страховим бюро України (МТСБУ) та видаються водієві страховою компанією.

Розмір страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, не може перевищувати максимальних розмірів, які затверджує уповноважений орган – (МТСБУ) (в теперішній час він складає 10 тис. грн., в 2013 році ліміт відповідальності збільшиться до 25 тис. грн.). Бланк європротоколу разом з інформаційно-роз'яснювальними матеріалами тепер видається кожному, хто оформляє поліс обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів (або просто цивільної відповідальності).

Умови використання європротоколу

Встановлено чіткі умови, при яких учасники ДТП мають право скористатися бланком європротоколу і не викликати на місце події співробітників ДАІ:

- наявність в обох учасників чинного поліса цивільної відповідальності, оформленого після 19.09.2011 р.;

- у ДТП повинні бути пошкоджені тільки транспортні засоби та не завдано шкоди життю та здоров'ю учасників;

- у водіїв повинні бути відсутні ознаки алкогольного або наркотичного сп'яніння;

- майновий збиток в результаті події повинен бути оцінений в межах 10 тис. грн.;

- чітка і взаємна згода з визначенням винуватця ДТП.

Якщо вищезгадані умови дотримані, то учасники ДТП можуть не викликати співробітників ДАІ і самі приступати до оформлення документів. Це зручно ще й тим, що винуватець ДТП звільняється від сплати штрафу за порушення ПДР, не вилучаються водійські посвідчення, не створюються пробки на дорогах через тривале очікування працівників ДАІ.

Слід мати на увазі, що якщо є якісь сумніви, розбіжності або неможливо визначити збиток на місці, або в одного з учасників поліс оформлений до 19.09.2011 р. тощо, варто, не роздумуючи, викликати працівників ДАІ.

Рекомендації

Важливою частиною європротоколу є складання схеми ДТП. Водії мають намалювати її самостійно, вказавши місце розташування транспортних засобів з прив'язкою до місцевості та місце початкового удару.

Необхідно намалювати розташування транспортних засобів в остаточному їх положенні, вказавши стрілками напрямки руху до зіткнення, зобразити всі об'єкти, що знаходяться в безпосередній близькості до місця аварії (дорожні знаки, світлофори, рекламні щити, зупинки громадського транспорту), написати назви вулиць і номери будинків. Обов'язково підлягає вказівці дорожня розмітка в зоні аварії. Водії повинні самостійно провести всі необхідні виміри. Краще всього сфотографувати місце ДТП і прилеглу територію на мобільний телефон або фотоапарат.

Потім, коли водії прибудуть до страхової компанії, експерт класифікує конкретну аварію на підставі спеціально розробленого довідника. Зауважимо, що водії постраждалого авто має зафіксувати в протоколі всі пошкоджені деталі своєї машини.

Європротокол повинен бути повністю заповнений і підписаний обома учасниками перед тим, як його розділять на оригінал і копію. Після завершення ніякі доповнення і зміни в рапорті не допускаються.

Бланк європротоколу заповнюється тільки один, якщо його випадково зіпсували, то береться бланк іншого учасника.

Неправильне складання європротоколу або несвоєчасне подання його у страхову компанію може спричинити відмову у виплаті відшкодування. Заповнити бланк необхідно кульковою ручкою, бажано друкованими літерами, без виправлень. Краще всього спочатку намалювати схему на чистому аркуші

паперу, разом узгодити її, а потім перенести на бланк європротоколу. Для здійснення вимірів можна вдатися до підручних предметів (мотузка, монтаж тощо), але бажано мати в автомобілі рулетку.

Заповнений бланк європротоколу необхідно подати протягом трьох діб в страхову компанію винуватця ДТП.

Плюси застосування європротоколу

- за умови його оформлення не треба викликати працівників ДАІ;

- скоріше можна отримати виплату відшкодування (протягом 90 днів, а раніше обставини автопригоди спершу розглядав суд, потім – страхова компанія);

- водії звільняються від адмінвідповідальності (340–425 грн. штрафу або позбавлення права на керування ТЗ);

- вигода є для всіх учасників дорожнього руху – так, має поменшати заторів на автошляхах, адже зараз під час навіть дрібного ДТП одразу ж створюється затор: учасники ДТП завмирають в очікуванні ДАІ;

- водії навчаться самостійно вирішувати питання ДТП, а у ДАІ не буде необхідності займатися «дрібницями».

Проблемні моменти

- водіям необхідно уважно заповнювати європротокол, бо він друкується на самокопіювальному папері (заповнюється один бланк, і текст копіюється на другий, щоб потім кожен з учасників ДТП отримав свій примірник), то ж у разі внесення пізніших правок в один із примірників вважається недійсним;

- при укладанні страхового договору нового зразку кожен автомобіліст отримує один європротокол, до якого додається інструкція;

- хто має визначати, чи не було серед учасників ДТП людей напідпитку? По ідеї, вони самі, тож якщо хтось один або обоє п'яні, що їм завадить домовитися про замовчування цього факту?

- як на око визначити суму збитків? Адже згодом вони можуть виявитися набагато більшими? Та й отримана на перший погляд травма у шоковому стані може не боліти, а через тиждень можуть з'явитися ускладнення і виявиться, що її треба лікувати. Європротокол же потерпілих не передбачає, тож людині доведеться лікуватися за власний рахунок. ❏